

Акценти

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. „Розова долина” 100, офис 8 (срещу Митницата)

ВЗАИМОСПОМАГАТЕЛНАТА КАСА С ОЩЕ ПО-ДОБРИ УСЛОВИЯ ЗА АРСЕНАЛЦИ

Значително увеличение на размера на отпусканите краткосрочни и дългосрочни заеми гласува делегатското събрание на Взаимоспомагателната каса в „Арсенал”

Взаимоспомагателната каса в „Арсенал” АД (ВСК „Арсенал”) предоставя нови, още по-добри възможности на арсеналци с последното решение на делегатското събрание на Касата, проведено в началото на м. юни 2025 г. Делегатите решиха размерът на краткосрочните и дългосрочните заеми, отпускани от ВСК, да бъде значително увеличен. Така, краткосрочният заем, за който могат да кандидатстват членовете на Касата с двама поръчители, нараства от 500 на 1000 лева. Максималният срок за неговото погасяване е шест месеца, при 5% лихва. При дългосрочните заеми лимитът се увеличава до 10 000 лева, като тук са необходими четирима поръчители. Досега максималният размер на този вид заем бе 7000 лв. Максималният срок за погасяване на заем

от 1001 до 3000 лв. е 24 месеца, а на заем от 3001 до 10 000 лева – 30 месеца, съгласно приложена таблица. При заем от 10 000 лева кандидатът трябва да е събрал членски внос в размер на една трета от сумата, т.е. 3333 лева. Годишната лихва при този кредит е 2%. Месечната погасителна вноска се определя според размера на заема. От тавана на определения лимит могат да се възползват само членове на ВСК, които имат минимум двегодишен стаж в дружеството и са с редовни погасителни вноски. Делегатите решиха размерът на месечните вноски да се ограничи до 200 лева – за всички членове, които имат в партидата си 3333 лева, т.е. необходимите средства за отпускането на максималния лимит за кредит, до достига-

нето на 5000 лева. Минималната членска вноска остава непроменена, гласува още делегатското събрание. ВСК в „Арсенал” АД разполага със средства от над 12 милиона лева. През миналата година са отпускани дългосрочни заеми на 1286 членове на касата, общият размер на сумата е 5 081 400 лева. Краткосрочните заеми за същия период – на 167 души, са за 239 700 лева. Броят на нередовните длъжници е намалал до петима, задълженията им се обслужват от техните поръчи-

Делегатското събрание на ВСК в „Арсенал”, юни 2025 г.

тели. За миналата година ВСК е дала и 172 помощи – за общо 25 800 лева. Броят на членовете на Касата е нараснал на 3926 души. Това става ясно от отчетния доклад на председателя на Управителния съвет (УС)

на ВСК Ваня Йорданова. Набраните собствени средства, в това число остатъкът от предходната година, след приспадане на текущите стопански разходи, към края на 2024-та са 446 930,65 лв.

На стр. 3

П
В
К
А
З
А
Н
Л
Ъ
К
Т

На стр. 6

ИНФОРМАЦИОНЕН ПОРТАЛ ЗА КАЗАНЛЪК И РЕГИОНА
ZAKAZANLAK.BG

Обективната журналистика е тук: www.zakazanlak.bg

За резервации в ресторант „Орешака”: 0700 70 717, www.oreshaka-bg.com

Ресторант Орешака Казанлък

Орешака

Балканска скара

СТАНИ ЧАСТ ОТ НАШИЯ ЕКИП!

„НИМЕКС” ЕООД

Ресторант „Орешака”

ЕИК 123094839

ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ

- Хигиенисти;
- Сервитьори;
- Готвачи;
- Управители.

Необходим документ при кандидатстване:
* Автобиография

За повече информация: 0700 70 717

ЛИЦА ОТ ДЕЛНИКА

Изкуството на Мария Камбурова

За Мария Камбурова „Арсенал” е втори дом. Признава, че с колегите се познават дори повече, отколкото със семейството си – с почти всички от 5/260, където тя работи, са заедно от близо 40 години и са като едно цяло. Един неразделен колектив, в който хората си помагат, подкрепят се в трудните моменти и се радват на успехите и щастието на другия.

Арсеналският трудов път на Мария Камбурова започва през 1986 година. Тя е монтажник на електронни елементи в звено „Монтаж на ел. апаратура” на Завод 5.

На стр. 5

Спортът в живота на Евгени Ранев

Евгени Ранев е началник-смяна в цех 102 на Завод 1 на „Арсенал” АД. Голяма част от свободното си време младият мъж посвещава на планинското бягане – има над 3000 пробягани километра за последните две години. И то на пресечен терен. Всяка седмица прави минимум 50 километра в района на Бузлуджа или над Енина – все места, подходящи за състезанията, в които се включва.

На стр. 5

ХАДЖИЕНОВЦИ С ИНТЕРЕСНИ РАЗРАБОТКИ В 9-ИЯ ТЕХНОФЕСТ

Както винаги, състезанието по разглобяване и сглобяване на автомат AR-M9, организирано от „Арсенал АД, привлече десетки ученици

Деветото издание на Научния технофест в Професионал-които е и най-крупното българско машиностроително

От ляво надясно: Анета Димитрова, Калоян Чешмеджиев, Михаела Бонева, Рамзи Панчар, Дениз Брахмчев, инж. Владимир Чучумишев

на гимназия „Иван Хаджиенов“ се проведе на 9 юни. В досегашната си история това събитие е единствено по рода си в страната, провеждано е дори онлайн по време на Ковид пандемията, имало е международни участници, когато в него се включват ученици от Полша, Португалия и Испания. Част от дейностите на тазгодишното издание са финансирани по проект „Модернизация на професионалното образование и обучение“, съфинансиран от Европейския съюз.

Технофест '2025 бе открит от директора на ПГ „Иван Хаджиенов“ Георги Даскалов. Събитието отново бе подкрепено от фирмите партньори на професионалната гимназия по системата на дуалното обучение, сред

предприятие „Арсенал“ АД. В Технофеста се включиха и гости от Стара Загора, Хасково, Бургас, Сливен, Ямбол и Елхово.

Победителят в „Технофен“ Теодор Пашов

Алеята „Успяваме заедно“ в двора на Механото

за втора година се превърна в сцена за различни проекти, макети, чертежи и изобретения на учениците. Част от тях са разработвани като дипломни работи на абитуриентите от гимназията, други са проекти, участвали в различни конкурси, а трети бяха представени за първи път.

Жури от Регионалното управление на образованието в Стара Загора определи победителите в традиционния конкурс, наречен „Технофен“. Победител в него е Теодор Пашов от 10 В клас от специалността „Машини и системи с ЦПУ“, второ място спечели Огнян Кирилов от 12 А клас („Компютърна техника и технологии“), а трета награда бе присъдена на Теодора Съриванова от същата специалност и клас.

Теодор Пашов спечели първото място с макет на танк Т55-БТУ. Трибуквено-то съкращение означава бойно транспортно устройство и това е греблото, което е монтирано в предната част на танка. То се използва за разчистване на пътя и разминироване. Това е 13-ият макет, изработен от

младия изобретател. Танкът тежи 20 килограма, задвижва

Със своята бързина Калоян Чешмеджиев се наложиха като безспорен шампион в арсеналското състезание през последните години

се с два електродвигателя и може да стреля със специално изработени от Теодор снаряди. Машината може да „вози“ човек с тегло над 100 килограма. „Най-много време ми отне да направя трансмисията, която е чисто моя разработка.

Елдвижителите на танка, разработен от Теодор Пашов

Общо по танка съм работил 6 месеца“, казва Теодор, който е вече почти готов оръжен конструктор.

Много бяха желаещите да

пробват своята сръчност в традиционното състезание за разглобяване и сглобяване на автомат AR-M9, организирано от „Арсенал“ АД. Според регламента в него могат да се включат ученици от 10 и 11 клас. Арсеналци дадоха възможност на всеки да покаже уменията си, но в самата надпревара участваха само ученици в определената категория, с изключение на 12-класника Калоян Чешмеджиев, който получи специална награда. Той е безспорен шампион в това състезание през последните години, а на бързината му, с която той разглобява и сглобява оръжието, могат да завидят и професионални военни.

Първо място в състезанието на „Арсенал“ спечели Дениз Брахмчев от 11 В (специалност „Машини и системи с ЦПУ“), втори е Рамзи Панчар от същия клас 11 В, на трето място се класира Михаела Бонева от 10 Г (специалност „Мехатроника“). Михаела бе едно от малкото момичета, включили се в състезанието. Победителите бяха наградени от представителите на „Арсенал“ АД – Анета Димитрова, директор „Човешки ресурси“, и от инж. Владимир Чучумишев, ръководител-направление „Образование, квалификация и кариерно развитие“ в дружеството.

Димитър Славов

АРСЕНАЛЕЦ БЕ ОТЛИЧЕН В ПРАЗНИКА НА КАЗАНЛЪК

Специална част от тържествената церемония в Деня на Казанлък - 6 юни 2025 г., бе връчването от кмета на община Казанлък Галина Стоянова на грамоти на граждани и приятели на Казанлък за техния безвъзмезден труд и приноса им в развитието на града. Сред наградените бе инж. Владимир Чучумишев, ръководител на Регионалния академичен център в Казанлък, председател на групата общински съветници от Коалиция „Алтернативата

на гражданите“ и ръководител-направление „Образование, квалификация и кариерно развитие“ в „Арсенал“ АД. Той бе отличен за приноса му в развитието на академичното дело в Казанлък. Грамоти получи още проф. д-р инж. Ивайло Ганев – за неговите заслуги за създаването и организацията на Технически колеж-Казанлък към Технически университет-София и за приноса му в раз-

витието на просветното дело в общината, доц. Иван Бъчваров – за неговите заслуги в научните разработки за доказване на естествения произход на българското розово масло и защитата му в Европейския парламент, бившият областен управител на Старозагорска и Бургаска област Мария Нейкова, както и изявени личности в сферата на изкуството и спорта.

КУРСАНТИ ОТ ШУМЕНСКИЯ ВОЕНЕН ФАКУЛТЕТ ПОСЕТИХА „АРСЕНАЛ“

15 курсанти от Военния факултет „Артилерия, ПВО и КИС“ в Шумен към Националния военен университет „Васил Левски“ посетиха на 5 и 6 юни „Арсенал“ АД. Визитата е част от обучението им, залегнало в учебните планове, а за това има дългогодишна традиция, която започва още със създаването на факултета. Визитата им е част от специализацията на курсантите от трети курс – „Полева

Курсантите от Шумен по време на визитата си в „Арсенал“

артилерия, артилерийско-ракетно въоръжение, оптика и бойни припаси“. Преди да дойдат в Казанлък, те са били и в други предприятия от Военно-промишления комплекс. В „Арсенал“ АД гостите, водени от проф. Красимир Калев, който е преподавател по специалностите „Вътрешна балистика“ и „Рязане на металите“ в Шумен, посетиха фирмения музей, където се запознаха с вековната история на дружеството и разгледаха изложбената зала с изделия на предприятието. Студентите имаха възможността да се запознаят с производствените процеси в цехове в Завод 1 и Завод 2, посетиха Централната баллистична лаборатория и полигона в Дунавци. Бъдещите офицери споделиха, че най-много са впечатлени от организацията и дейностите при производството на военните изделия, както и от тяхното изпитване. Сътрудничеството между „Арсенал“ и висши учебни

заведения е традиционно и взаимно полезно. Едно от тези дългогодишни партньорства е това с Военния факултет в Шумен, като студенти във факултета посещават дружеството по време на летните си практики. „Самият аз като курсант съм идвал на едномесечен производствен стаж в Казанлък. Този опит ми беше много полезен и имам много хубави спомени от това време“, споделя проф. Красимир Калев, който и тази година води курсантите в „Арсенал“. По думите му, посещението на бъдещите инженери в най-голямото машиностроително предприятие в страната е още един плюс за тяхната професионална подготовка.

заведения е традиционно и взаимно полезно. Едно от тези дългогодишни партньорства е това с Военния факултет в Шумен, като студенти във факултета посещават дружеството по време на летните си практики. „Самият аз като курсант съм идвал на едномесечен производствен стаж в Казанлък. Този опит ми беше много полезен и имам много хубави спомени от това време“, споделя проф. Красимир Калев, който и тази година води курсантите в „Арсенал“. По думите му, посещението на бъдещите инженери в най-голямото машиностроително предприятие в страната е още един плюс за тяхната професионална подготовка.

ОТКРИХА ОБНОВЕНАТА СГРАДА НА МУЗИКАЛНИЯ САЛОН В ДГ „БУРАТИНО“

В месеца на детето малки и големи в арсеналската детска градина „Буратино“ се радват на поредната придобивка. Това е ремонтираната, изцяло обновена и напълно обо-

в началото на годината с подкрепата на „Арсенал“, а след като помещенията бяха обзаведени с всичко необходимо, те са готови за малките буратинчета. В тях има идеални усло-

та градина ще бъде преместена там, като със съдействието на дружеството ще продължи обновяването на сградния фонд. Арсеналци помагат и при изграждането на откритата площадка за обучение по безопасност на движение-

екип на „Арсенал“, пред които децата и техните учители представиха обновената база. Арсеналци са верни приятели и партньори на буратинчетата. Подкрепата на ръководството за детското заведение,

и изрази своята увереност в успешното реализиране на още бъдещи проекти. „Всичко, което правим, го правим в името на децата. А нашите възпитаници, по мнение на колегите от казанлъжските училища, са

рудвана сграда на бившия музикален салон. Реконструкцията бе завършена

вия за почивка, обучение и игра на малчуганите. Една от групите в детска-

областта“, бе единодушно мнението на гостите – представители на мениджърския

нало като първата вedomствена детска градина в страната, е част от широката социална политика на дружеството.

Красиви цветя получи директорът на ДГ „Буратино“ Гертана Палиева, които от името на ръководния екип на дружеството ѝ поднесе Анаета Димитрова, директор „Човешки ресурси“. Палиева благодари за грижите

най-подготвените при посъпването си в първи клас. Именно това е и нашата цел – те да бъдат знаещи, можещи и най-вече да станат добри хора!“, допълни тя.

Димитър Бахчеванов

„АРСЕНАЛ“ ДАРИ НА БУРАТИНЧЕТАТА 150 КНИЖКИ ЗА БЪЛГАРИЯ

Кольо Колев: Нашите книги са приключение във времето и обич към родината

Кольо Колев е директор на Института за съхраняване на културно-историческото наследство. Неговият екип си е поставил амбициозната задача да издаде по две книжни издания за всяка община в страната. „Целта ни е историята и културата на България да бъдат съхранени в сърцето на всеки българин. Тези ценности не са просто част от миналото, а са съществени за бъдещето. Затова е от изключителна важност да възпитаваме младите поколения да обичат и ценят своята родина. Нашата философия е, че всички българи, независимо дали живеят в страната или извън нея, трябва да бъдат не само пазители, но и разказвачи на това наследство“, споделя Кольо Колев, известен и с творческия си псевдоним Чичо Ник.

- Г-н Колев, разкажете по-обстойно за Вашия проект?

-Нашата цел е да създадем интерактивни книги за всяка община в България. Книгите са с регионална насоченост, в две направления – детски книги и енциклопедии, които ще бъдат двуезични. Тези книги ще се разпространяват в страната

и в чужбина, където нашите сънародници могат да прочетат подробна информация за своите родни места – всичко, което трябва да се знае за тях, и ще могат да ги разказват на своите приятели в други страни, както и на своите деца и близки. Вече е готово детското издание за Стара Загора, което е наречено „Приказки за Стара Загора“.

Предстои излизането на такава книжка и за Казанлък. Най-лесно знанието на децата се предава чрез приказки, митове и легенди. Разбира се, започнахме с книжката „Магията на България през детските очи“. Изпълнителният директор на „Арсенал“ АД Христо Ибушев подари това издание на всяко едно дете в ДГ „Буратино“. Това е поводът да бъде в Казанлък и „Арсенал“, за което съм много признателен.

- Казвате, че книгите са интерактивни, защо?

- Ние издаваме първите QR-книги. Какво означава това? На страниците има QR-код, който препраща бързо към необходимата допълнителна информация, свързана с представянето на страната или на конкретната община. Така за читателите, особено за децата, класическото чете-

не се съчетава с популярните нови технологии. Във всяко издание започваме с възникването на селището, развитието му в различните епохи, следва информация за настоящето – какви забележителности има днес – театри, музеи, училища, университети и т.н., като накрая задължително пишем и за бъдещето. Смятам, че смартфоните могат да бъдат много полезни, когато се ползват за достигане до полезна информация, особено при младите. Така например, когато стигнат до дадена страница, сканирайки

кода, читателите директно виждат тематично свързана публикация, например за Тракийската гробница в

Казанлък или за Музея на Чудомир – давам пример с бъдещата книга за Казанлък.

На стр. 7

От стр. 1

ВЗАИМОСПОМАГАТЕЛНАТА КАСА С ОЩЕ..

С решение на УС от март 2025-а е увеличен дялови-ят капитал, в размер на 294 296 лева. Делегатите приеха и отчетния доклад на Контролно-ревизионната комисия. За нов член на Управителния съвет на Касата бе избрана Десислава Атанасо-

Част от делегатите

Красимир Папазов от Изпълнителното бюро на КНСБ представи новите предложения

ва на мястото на оттеглилата се от активна трудова дейност Мария Мазнева от Завод 4. Събранието гласува и минимални увеличения на възнагражденията на членовете на УС, Контролната комисия и на техническите сътрудници.

74 години в подкрепа на хората

През 2025 г. ВСК „Арсенал“ навършва 74 години от своето създаване. Архивните документи показват, че на 10 октомври 1951 г. се е провело Общозаводското учредително събрание за основаването на ВСК в предприятието, с инициативата и съдействието на тогавашния профкомитет на завода. Няколко месеца по-късно, през февруари 1952 г., Управлението на спомагателната каса при Министерството на народната отбрана, в чийто ресор е бил „Арсенал“ (тогава „Завод 10“, както се е водил в системата на ДСО „Металхим“), превежда 15 881 566 лева по стария курс на българския лев. Приравнени към новите тогавашни пари, това са 635 262,64 лв. Тази сума представлява първите оборотни средства на заводската ВСК. И още със самото си създаване, по примера на най-голямото промишлено предприятие в страната, Касата също се превръща в най-многочислената и „богата“ каса в България. А времето и до днес доказва важната социална роля, която има за арсеналци и техните семейства развиваната от нея дейност.

Екип в. „Трибуна Арсенал“

Летни студентски стажове в „Арсенал“ АД: ЕДНА ОТЛИЧНА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА АКАДЕМИЧНАТА МЛАДЕЖ

Летните студентски стажове в „Арсенал“ АД, провеждани по инициатива на ръководството на дружеството, са една отлична възможност за бъдещите млади специалисти. Чрез тях студентите могат да се запознаят с особеностите на професията, за която се обучават, и да получат реален опит. Ще имат възможности да опознаят „Арсенал“ АД – най-голямото машиностроително предприятие в нашата страна и най-големият български работодател в частния сектор у нас, към който могат да се ориентират за своето бъдещо професионално и кариерно развитие.

Кой може да кандидатства?

- Всички студенти в бакалавърска степен на обучение в технически специалности на висши учебни заведения, завършили поне втори курс;
- Студенти по химични и химико-технологични специалности, завършили поне втори курс на обучение;
- Студенти, които се обучават по магистърски програми в областта на инженерните науки.

Приоритетно „Арсенал“ АД ще работи със студенти от Технически университет – София, включително и с неговите филиали, с Технически университет – Габрово, Русенски университет „Ангел Кънчев“, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, Химико-технологичен и металургичен университет и Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“.

Летният студентски стаж в „Арсенал“ за одобрените кандидати ще протече в рамките на осем седмици – от 7 юли до 29 август. Първата седмица е въвеждаща – за адаптиране и първоначално обучение. В следващите седмици стажантите започват практическа ра-

бота под ръководството на менторите си. Всеки стажант ще разработи и свой проект, дефиниран от „Арсенал“ АД, пряко свързан с дейността на фирмената структура, където той ще работи. В последната седмица младежите ще довършат и оформят проектите си и ще ги представят пред комисия. Най-добре представилите се ще получат награди или предложения за кариерно развитие. По време на стажа всички стажанти ще имат реален трудов договор с включени всички преференции и бонуси (за студентите извън региона е осигурено настаняване в хотел за времето на стажа, ваучери за храна и безплатна почивка all inclusive в Несебър след края на стажа), които ползват останалите работници и специалисти на дружеството.

Срокове и начин за кандидатстване

Всеки студент, който отговаря на изискванията, може да подаде мотивационно писмо, в което да опише своя интерес към летен стаж в „Арсенал“, като посочи къде учи, каква специалност и курс на обучение е, до 25 юни, на имейл:

training@arsenal-bg.com.

По времето на пребиваването си в „Арсенал“ АД студентите ще могат да се запознаят и с другите програми на дружеството, насочени към бъдещите млади инженери и други специалисти – с възможностите за годишен стаж, със стипендиантската програма и академичното менторство.

Ръководството на „Арсенал“ АД работи в тясно сътрудничество с всички водещи български ВУЗ-ове, особено с техническите университети в страната.

Тъй като то смята, че хората са най-ценният капитал, приоритет във фирмената му политика са програмите за повишаване на професионалната квалификация и образованието на своите

Летни студентски стажове
2025

arsenal®

- Ако искате да се запознаете с особеностите на професията, която сте избрали
- Ако искате да придобиете реален опит
- Ако искате да опознаете АРСЕНАЛ АД като работодател, който заслужава да бъде предпочетен

Условия на летния стаж:

- Платен стаж
- Срочен трудов договор
- 2 месеца (07/07/2025 – 29/08/2025)
- Осигурено настаняване за студенти, които не са от региона
- Ваучери за храна – 200 лв./месеца
- Безплатна почивка all inclusive в Несебър след приключване на стажа

Изисквания:

Студенти инженерни специалности в български или чуждестранни университети (бакалавърска степен на обучение, завършили поне втори курс или магистърски програми)

Възможност за стипендиантски програми, годишен стаж, академично менторство

Изпратете кратко мотивационно писмо на имейл training@arsenal-bg.com до 16 юни

Разкажете защо искате да участвате в инициативата, кой курс, каква специалност и в кой ВУЗ сте студент, за да се свържем с Вас и да проведем кратък разговор онлайн.

Очакваме те!

кадри.

„Арсенал“ АД има свой лицензиран учебен център, а по системата на дуалното обучение от години си партнира с казанлъшките училища ПГ „Иван Хаджиенов“ и ППМГ „Никола Обрешков“. Няколкостотин са арсеналците, които са завършили висшето си образование благодарение на Стипендиантската програма, по нея са защитени и няколко докторски дисертации. Преди осем години, благодарение на инициативата и подкрепата на „Арсенал“ АД, в Казанлък бе открит Колеж към Технически университет – София.

Летните стажове в дружеството са дългогодишна практика, но за първи път, от тази година, в тях могат да се включат и студенти, които не са арсеналски стипендианти.

УТВЪРДЕНИ СА ТАКСИТЕ ЗА СТУДЕНТИ И ДОКТОРАНТИ В ДЪРЖАВНИТЕ ВИСШИ УЧИЛИЩА

По предложение на държавните висши училища и научните организации Министерският съвет утвърди таксите, които ще заплащат студенти и докторанти в редовна и задочна форма на обучение в държавните висши училища и научните организации. Средният размер на годишната такса за обучение на студенти ще бъде 1050 лева, а средният размер на таксата за кандидатстване – 60 лева.

Годишната такса за обучение в държавните висши военни училища ще бъде средно 1180 лева, а тази за кандидатстване – 50 лева. Средната годишна такса за обучение на докторантите в държавните висши училища ще бъде в размер на 1650 лв., а в научните организации – 845 лв. При 14 държавни висши

училища няма промяна в размера на таксите за обучение на студенти за

лица ще бъдат освободени от такси за обучение. Тази година към Списъка на защитените специалности се добавя нова защитена специалност – „Медицинска сестра“ от Професионално направление „Здравни грижи“.

По този начин се осигурява възможност студентите в тази специалност също да бъдат освободени от заплащане на такси в държавните висши училища.

За последните 33 години броят на медицинските сестри е намалял почти 2 пъти – от 53 810 през 1990 г. на 28 570 през 2023 г. по данни на Националния статистически институт. В същото време при лекарите се наблюдава увеличение – от 28 497 през 1990 г., когато

населението е било около 8,7 млн. души, до 29 911 през 2023 г., когато населението е намаляло на 6,4 млн. души.

Защитена става и специалността „Взривна техника и технологии“ от Професионално направление „Проучване, добив и обработка на полезни изкопаеми“. Специалността

в образователно-квалификационна степен „бакалавър“ се изучава само в Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“. Подготовката по нея обхваща както фундаменталните, така и приложните аспекти на взривната техника в миннодобивната промишленост и в отбранителната индустрия и съчетава иновативни подходи за обучение.

Завършилите специалността „Взривна техника и технологии“ получават професионална квалификация „инженер по взривна техника и технологии“ и се разглеждат като ключови фактори както в минералносуровинния отрасъл, така и за военната и отбранителната индустрия. Важна е ролята им и в проектирането, производството и безопасното използване на взривни материали и технологии в различни приложения, включително и в областта на националната сигурност. Въпреки това към момента в специалността, която все още е нова, се обучават само 7 студенти.

Според публикувана информация, редица работодатели подчертават необходимостта от специалисти с висока квалификация в областта на взривната техника, особено в контекста на развиващите се индустриални и инфраструктурни проекти, както и в отбранителния сектор.

Подготви Юлия Младенова

Снимки: Архив zakazanlak.bg

От стр. 1

ИЗКУСТВОТО НА МАРИЯ КАМБУРОВА ОТ 5/260

В предприятието идва по разпределение, след като завършва техникума в Сопот със специалност „Промислена електроника“. Преди това кандидатствала в Художествената гимназия в Казанлък, но останала в резервите. Затова пътят я повел към Сопот. После идва първият работен ден в „Арсенал“. В звеното, където е започнала трудовата си кариера и продължава до днес, се изработват ел. табла за цялото предприятие, правят се електронни платки за машините при извършване на ремонт, сглобяват се електронни възли по зададени чертежи и схеми.

„Доволна съм, - споделя усмихната жена, с която се

е на мястото си, да си разбира от работата, но най-важен е колективът, важен е и

срещаме в минутите на обедната й почивка. - Никога не съм оставала без работа, а с колегите от звеното сме като едно голямо семейство - разбираме се отлично. От голямо значение е човек да

началникът, който го ръководи“. Натрупала богат професионален опит, отгледала със съпруга си две дъщери, които ги даряват с две внучки, Мария се връща към ученическата си любов - изкуството. Занимава се с рисуване, но истинска страст ѝ става

изработването на поздравителни картички и албуми за различни празнични поводи. Идеята се ражда преди около 5-6 години. Започва да следи в YouTube видеа как се правят уникални картич-

ки, как се подбират и комбинират материалите, какви инструменти се ползват. Включва се и във Фейсбук групи, създадени от хора с нейните интереси, където се споделя опит, дават се ценни съвети. И така, след първата картичка, която вероятно е най-трудно изработената от Мария, следват още много, близо 1500, плюс 20 албума. За рождени дни, юбилеи, сватби, кръщенета, абитуриентски балове. Мария съобразява всяка една картичка с това за кого е предназначена, прави дизайн и я изработва така, че тя да излъчва позитивното послание и да изнедава с индивидуалността си. Работи с картон, плат, избира внимателно допълнителните елементи като мъниста, дантели, снимки. Прилага смесени техники, постига ефект с различни материали - бои, мастила, лакове, релефни пасти. У дома, във фамилната къща в с. Овощник, детската стая е превърната в ателие, където е инсталирала два принтера

и необходимите ѝ инструменти. Непрекъснато следи специализирани сайтове, за да е „в крак“ с новото. „Обичам ръцете ми все да правят нещо, умът ми да е зает с положителни мисли, а хобито е една чудесна възможност човек да релаксира и да съхрани психическото си

Впечатлява се от това как едно старо кресло или канапе, един непотребен до вчера шкаф може да се превърне в прекрасна мебел, стига да се реновира по подходящия начин. Всъщност, тя и нейният съпруг, който е дърводелец, са подходили по този начин към мебелите си вкъщи, но

Екипът на 5/260 с ръководител Радион Радионов, седналият вляво

здраве“, споделя Мария Камбурова. Обича предизвикателствата - не се плъзга по лесното и познатото, а търси нестандартното във всяко свое творение. Обмисля и вариант да започне да дава нов живот на стари мебели.

идеята да разшири тази дейност все повече ѝ допада. Защото арсеналката Мария е открила как да превърне листа хартия, парчето плат, късчето дърво в красива вещ, която да радва душата.

Юлия Младенова

От стр. 1

СПОРТЪТ В ЖИВОТА НА ЕВГЕНИ РАНЕВ ОТ 1/102

Евгени е казанлъчанин, завършва СУ „Антим I“. Продължава образованието си в сфера, която е много далеч от настоящата му професия. В Тракийския университет в Стара Загора се дипломира като рехабилитатор и няколко години упражнява тази професия в Павел баня. Според по-старите му и опитни колеги, се справял отлично, но психическото натоварване от работата със страдащи от различни заболявания хора се оказало голям товар. Но покрай нея се запознава със съпругата си Боряна. Дватамата днес имат прекрасно момченце, Борис. Малчуганът е на година и три месеца, но вече участва в тренировките и спортните изяви на своите родители. Баща му е сигурен, че от него ще стане добър спортист.

В „Арсенал“ Евгени постъпва преди около осем години - в цеха, в който работи и днес. Първоначално започва като фрезист, после става инструменталчик, а от близо 2 години е началник-смяна.

Майка му Здравка Неделчева също е арсеналски кадър - от 9 години работи в Завод 4 в Мъглиж. Тя е една от завършилите ба-

Евгени с медал за участие в първото си състезание, посрещнат от Боряна и сина им

калавърска степен по Стипендиантската програма на дружеството.

По планинското бягане Евгени се запалва покрай гледането на клипове в интернет, но голям принос има и казанлъчанинът д-р Росен Русев, един от до-

брите състезатели в тази дисциплина. „От дете съм запален по туризма и съм обиколил целия Централен Балкан. Водех обаче доста нездравословен живот, пуших доста... Когато Боряна забременя, спрях цигарите и натрупах, както обикновено става, доста килограми. Стигнах 95 кила, качих горе-долу колкото и бременната ми съпруга, - разказва Евгени.

- Свърхтеглото не е като раница, него не можеш да сваляш от гърба си на момента. Тогава започнах да не се чувствам добре физически, без да имам сериозно заболяване. Реших, че спортът може да ме промени и не се излъгах. Сега съм 74 килограма, редовно спортувам, участвам в състезания от календара на Българската скайрънинг федерация. Още нямам призови места, но се справям, по моя преценка, не лошо. Съпругата ми също се запали. Понякога включваме в тренировките ималкия ни син - кога на гръб, кога с количката. Но най-важното е, че се чувствам

много добре и в кондиция - и физически, и психически“.

При първото си състезание, през юни 2024-та, Евгени се класира 60-и от 258 участници. Нелошо постижение на трасе от 30 километра при 1900 метра денивелация. Това не означава, че е бягал по върховете, а че трасето включва многократни изкачвания и слизания с разлика във височината от по няколкостотин метра.

Тази година арсенале-

цят вече има едно участие в състезание, проведено в местността Коджа Кая (между Провадия и Айтос) на 26 април. Там той се класира 37-и. На 34-километровото трасе под старопланинския връх Три-

глав, арсеналецът Евгени Ранев постигна най-доброто си класиране в планинското бягане. Той финишира с време 6,12 часа, по трудния терен с 2400 метра денивелация, като се класира на 22-ро място. Планира и следващи участия - според календара на федерацията.

Планинското бягане изисква сериозна екипировка - обувки, щеки, екип... Евгени има и специален „часовник“, който показва крачките, скоростта, денивелацията, скоростта на вятъра...

Семейна тренировка

Отделно са разходите за транспорт, нощувки и храна при надпреварите. Това е сериозна инвестиция, но, според него, тя си заслужава усилията. Защото движението е здраве!

Димитър Бахчеванов

Коронация на Царица Роза '2025 -
сн. Община Казанлък

Лу Бега, сн. kazanlak.com

Баница с рози

Празнува розата, символът на Казанлък, сн. kazanlak.com

ПРАЗНИК НА РОЗАТА В КАЗАНЛЪК

*Розов цвят, „Мамбо № 5“, баница с
рози, вино розе, фотографии, лютieri*

Празникът на розата '2025 в Казанлък определено ще бъде запомнен като един от най-колеритните в новата история на тържествата. Започнал през 1903 като почит към милосърдието и добротата, празникът стига до наши дни като символ на българската маслодайна роза и признателност към труда на розопроизводителите. С желание да привлече вниманието в световния туризъм, той все повече се насища със събития, които носят колорит. Така бе постигнат в трите кулминационни дни на тържествата през 2025 година. Атрактивният Лу Бега бе гвоздеят на вечерта при коронацията на новата Царица Роза – Мария Шамбунова. Още повече, че човекът си е истински шоумен и накара публиката да стане част от концерта. В ритъма на неговите песни заиграха дори председателят на Народното събрание Наталия Киселова, специален гост на празника, кметът на община Казанлък Галина Стоянова, общински съветници.

Другата запомняща се идея, която също впечатли гостите на празника, бе вита баница с рози, дълга 1 километър и тежаща 400 кг. Тя бе „черешката на тортата“ на 13-ото издание „Хлябът на българина“. Приготвяна е 3 денонощия по казанлъшка рецепта, твърдят участниците в нейната направа от Домашен социален патронаж, Детска млечна кухня и читалищата в община Казанлък. В нея има локум от рози, малко розови листчета в парчетата, а в сиропа, с който е поръсена, има розова вода.

Интересна бе хрумката на Музея на фотографията в Казанлък да организира импровизирана кухня за фотографии. Включиха се атрактивни сами по себе си хора като създателят на първия и единствен в България Музей на Бай Ганьо – Румен Сомов. Сред готвещите фотографии бе и един арсеналски „обектив“ – инж. Силвия Попова от отдел „Металургични технологии“ на Завод 0, която показва чудесни кулинарни умения.

Казанлък се потопи и в света на виното с 14-то издание на Rose Wine Expo. Вина, ликьори, високоалкохолни напитки, дори японско уиски наред с местни, млечни деликатеси и сладки изкушения привличаха туристите. В Националния конкурс за най-добро вино розе „Златен киликс“ наградата бе присъдена на винарна „Ейнджълс Естейт“ за „Стелиан Розе селекшън“.

За втори път в града прозвуча цигулка с над 300-годишна история. Това е „Страдивари“ от 1716 г., на която свири известният български цигулар проф. Светлин Русев. С неговото изпълнение завърши Международният конкурс за съвременно лютiерство, на който Казанлък е домакин за втори път. През 2018 г. тук прозвуча оригинална цигулка „Гуарнери“, изработена през 1734 г., отново по време на Празника на розата и в рамките на международния конкурс за лютiерско майсторство.

Церемонията по коронацията на Царица Роза '2025, ритуалите „Розобер“, Международният фолклорен фестивал, надиграването на площад „Севтополис“, финалното Карвално шествие, което бе уважено и от вицепрезидента Илияна Йотова, базарите, концертите също се записват в историята на празника с красивите емоции и неповторимите преживявания на гости и домакини.

Юлия Младенова

Царственост, сн. kazanlak.com

Розоберачки, сн. kazanlak.com

Фотографите готвят, сн. Юлиан Стоев - Юлис

Шествието

Традиции и бъдеще

БАЛ И ЗА МАЛКИТЕ АБИТУРИЕНТИ ОТ „БУРАТИНО“

Балони в небето, символ на стремежа за полет към висините, пуснаха малките абитуриенти на „Буратино“ в своя последен ден в арсеналската детска градина, когато получиха и първите в живота си удостоверения – за завършена предварителна подготовка за училище. Документ на всяко дете връчиха Анета Димитрова, директор „Човешки ресурси“, и инж. Владимир Чучумишев, ръководител-направление „Образование, квалификация и кариерно развитие“ в „Арсенал“ АД.

„Днес видяхме поредното до-

казателство за това, че с постиженията си възпитаниците на нашата детска градина се открояват сред останалите деца

в първи клас. Празникът беше

много вълнуващ, по-вълнуващ от изпращането на завършили Технически колеж, имаше невероятни послания за добро, човечност, трудолюбие и обич между хората, които са така важни за обществото ни днес!”, обърна се инж. Чучумишев към деца, учители и родители в края на празничната програма, с която децата от всички групи на детското заведение – „Малвина“, „Артемон“, „Лиса Алиса“ и „Арлекин“, изпратиха тазгодишния випуск към първия училищен клас.

Огромни благодарности за подкрепата към детското заведение от страна на ръководството на „Арсенал“ поднесе директорката на „Буратино“ Гертана Палиева, която изтъкна: „Помогат ни непрекъснато и във всичко. Не можем без вас!“. Още в началото на тържеството дойде изненадата за всяко дете – подарък от инж. Христо Ибушев, изпълнителен директор на „Арсенал“ АД и на „Арсенал-2000“ АД – цветната книжка „Магията на България през детските очи“. Такава книжка получи за края на учебната година и всяко дете от „Буратино“. Гост на събитието бе и авторът, самият Чичо Ник, който отправи специален поз-

драв за децата с призива заедно с родителите си вкъщи да отворят новата книжка за едно пътешествие из прекрасна България. Ръководството на фирмата осигури и традиционната почерпка на завършващите детската градина.

Народни танци, валсове в бала на малките абитуриенти, песни за буквите и числата, стихове и послания от всеки бъдещ първокласник прозвучаха по време на събитието, чиито гости – от братчета и сестрички до баби и дядовци, изпълниха докрай обновената зала на т. нар. „Червен салон“ на „Арсенал“.

Диана Рамналиева

От стр. 3

НАШИТЕ КНИГИ СА ПРИКЛЮЧЕНИЕ ВЪВ ВРЕМЕТО...

Четенето пък може да сплоти цялото семейство, защото при сканирането на кода е нужен само един смартфон, а останалите – родителите, братя, сестри, могат да слушат или да видят нужната информация от този, който води „пътешествието“ във времето.

Изданията ни ще ги има и в големите електронни книжарници на дигитален носител, така ще бъдат по-достъпни и до нашите сънародници в чужбина. Самият аз от години живея в София, но съм родом от Нова Загора.

Смятам, че книгите ни ще

са полезни не само зад граница, но и в страната, дори и за хората, които ги четат в своя роден град. Към първите ни издания има много голям интерес и отзивите са положителни...

- Кога ще е готова книгата за Казанлък?

- Ако всичко върви по план, до края на годината. Това е за детското издание, а за енциклопедията ще ни трябва повече време, тъй като ще трябва да заснем доста обекти, да дигитализираме част от информацията и т.н.

- Общините у нас са 265 - чака Ви много работа...

- Екипът ни е малък, но много сплотен. Вече има много хора, които не само харесват каузата ни, но и ни съдействат. Един от тях е г-н Христо Ибушев, за което съм му много благодарен. Затова съм оптимист и силно вярвам, че това на-

чинание ще бъде успешно реализирано. Защото само когато разбираме историята на родното си място, можем да изградим дълбоко чувство на принадлежност към него, както и гордост, вкл. за родината. Пътищата, които ни обединяват, са залогът за нашето бъдеще. Сигурен съм, че нашите издания ще имат силен принос за този толкова необходим в днешно време процес.

Димитър Бахчеванов

Интерактивната книжка на института е за децата и цялото семейство

АКТРИСАТА АНЕЛИЯ МАНГЪРОВА, КОЯТО РАЗКАЗВА ИСТОРИИ

Анелия Мангърова е част от новото попълнение в казанлъшкия Об-

сърката Максима Боева „Косвени щети“. Това вероятно са само първите и

Сцена от „Любов и други бедствия... в офиса“

щински театър „Любомир Кабакчиев“, от юни миналата година. Завършила е „Актьорство за драматичен театър“ в класа на проф. Пламен Марков в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“, а после става и магистър по „Мениджмънт в екранните изкуства“.

Публиката я познава вече от ролите ѝ в „Не се обличай за вечеря“ и „Любов и други бедствия... в офиса“. С последния спектакъл казанлъшките театри, съвсем заслужено взеха приза

трофеи, защото Ани, както я наричат приятелите ѝ, иска още, не би отказала и „Оскар“...

Тя има и няколко участия във филми, кино кариерата ѝ започва още от студентските години. Досега се е снимала в три български ленти – „Отчуждение“ на Милко Лазаров, в „Love. Net“ на Илиян Джевелеков и в култовата тийн лента „12А“ на Магдалена Ралчева. А последната новина е, че филмът с нейно участие „Хвърчила“ е сред селектираните в тазгодишния фестивал Sofia Short Fest. Първото издание на феста ще се проведе от 13 до 15 юни.

Късометражният филм „Хвърчила“ вече е в програмата на фестивала

„Комедиен хит на сезона“ в Чудомирови празници '2025. В кариерата си Анелия има и още една голяма театрална награда – колективен „Икар“ за дебют, с постановката на режи-

лични. Първият е фестивален филм, докато останалите два са с по-голяма насоченост към масовата публика. Явяването ми на кастинги е голям и ценен опит за мен, възможност за

изява и приемане на нови предизвикателства“, споделя Анелия Мангърова.

„Аз съм първо поколение артист в рода ни. Майка ми е медик, баща ми е инженер. С доц. Атанас Мангърв нямам нищо общо, въпреки че много често ме питат. Даже се шегувам, че съм била женена за него, но сме се развели, обаче съм запазила фамилията, - разказва Ани. - В казанлъшкия театър, заедно с други колеги, дойдох след кастинг, организиран от директора Нели Шабанова. Иначе – в театъра участвам още от студентските си години. Преди да дойда в Казанлък, съм била на свободна практика. Участвала съм в различни проекти, финансирани по фонд „Култура“. По този начин участвах и в спектакъла „Косвени щети“, за което получихме „Икар“ за дебют.“

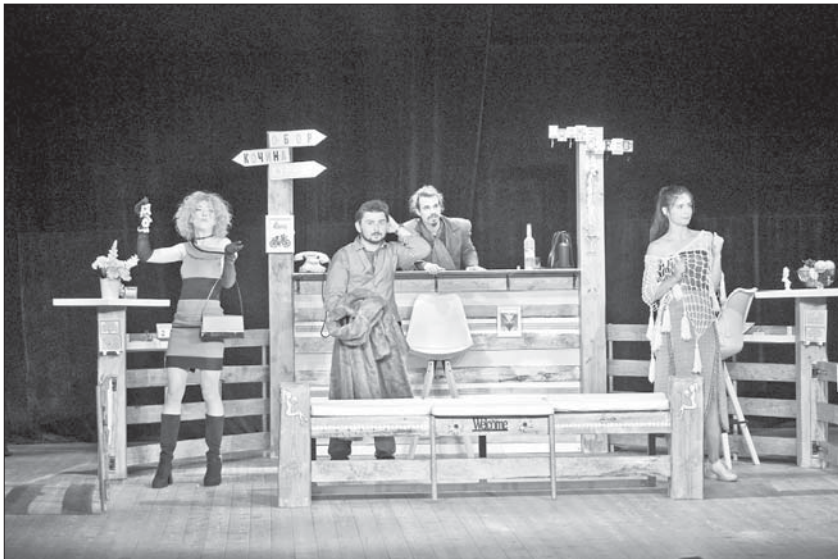
Тя твърди, че няма любим режисьор, защото от всеки, с когото е работила, научава различни неща, тъй като те са от различни школи. През различните периоди има и различни артисти, които я вдъхновяват, както български, така и чуждестранни. Може би най-голям респект има към великата Мерил Стрийп – като жена, актриса, морал и гражданска позиция. Също така много вдъхновяваща е за нея и Ел Фанинг, сестра на друга известна артистка Дакота Фанинг.

Ани не дели ролите си на комични и драматични, нито има претенции в каква постановка ще играе, стига да има подходяща публика. „Изграждането на един образ е от А до Я, най-важното е да вникнеш в същността на своя герой и да го пресъздадеш по най-добрия и въздействащ за публиката начин. Няма само комедийна или само драматична роля. Реално погледнато, във всяка постановка има и весели, и тъжни моменти. Например, героинята ми Аксиния, от „Любов и други бедствия...

в офиса“ преживява доста драматични моменти. Хората се смеят най-често на чуждото неблагополучие. Най-хубавото за мен е, че и на сцената, и в радиото, разказвам истории, които вълнуват“, споделя Анелия Мангърова.

От година и няколко месеца поддържа Тик-Ток канала на БНР. В кратки видеа (т. нар. шортове) в социалните мрежи тя раз-

ресни, зареждащи, научава много нови неща и са свързани с много пътувания. Това съвсем не изчерпва динамиката в нейния живот, защото актрисата е любителка на най-различни летни и зимни спортове – гмуркане, фитнес, планинарство, сноуборд... В много от приключенията с нея е, по думите ѝ, нейният най-добър приятел – лабрадорът Джарет.

Анелия в „Не се обличай за вечеря“

казва за хората и историята на националното радио. Тази нейна дейност я среща с много интересни хора, а се надява скоро това занимание да я заведе и в далечна азиатска

Анелия Мангърова – запомнете това име! След време може би ще можете да кажете, че на казанлъшка сцена сте аплодирали една от големите български театрални звезди...

С Надя Асенова и колегите с наградата „Комедиен хит на сезона“ '2025

страна, където също ще направи поредния си материал. Тези свои занимания Ани намира за много инте-

Пред Ани, със сигурност, има много добри перспективи. Пожелаваме ѝ успех!

Димитър Бахчеванов

СЪБО НИКОЛОВ

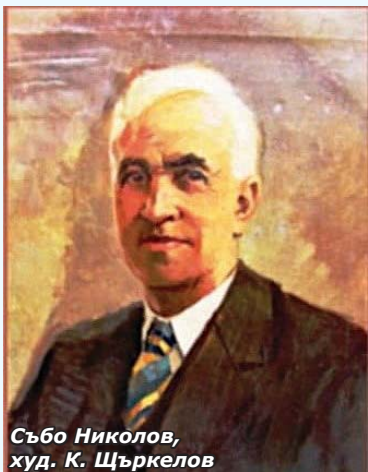
Първият българин ротарианец

„Целта ми не е да правя големи неща, а по-добри неща!“ е житейската максима на първия българин ротарианец.

Събо Николов /1870-1957/ е талантлив инженер, просперирал в САЩ. Учи в Политехническият институт в гр. Устър, Масачузетс. Вицепрезидент е на компанията за машиностроене и металообработване „Лиланд-Гифърд“. Член е на Ротари клуб – Устър, от 1915 г. Освен че дарява огромни средства за градовете Устър и Пътнам, където живее, той осигурява стипендии на български младежи за обучение в чужбина и прави щедри дарения за България. Болницата в родния му град Панагюрище до днес е подпомагана от основания от него пожизнен фонд. През 2005 г. там е издигнат негов паметник, единственият засега у нас.

През 2024 г. инж. Цвятко Кадийски-син откри в Казанлък изложба, посветена на 90-ата годишнина на Ротари – България, и издаде книгата „Събо Николов: първият българин ротарианец“.

През 2025 г. се навършват 155 години от рождението на забележителния ротарианец и благодетел Събо Николов.

Събо Николов, худ. К. Щъркелов

справочник „Индекс на потомците на Мейфлауър“.

Грейс и Събо живели щастливо заедно близо 50 години. Не оставили наследници.

Бизнесмен и изобретател. През 1904 г. Николов открил в съдружие собствена компания, на която станал вицепрезидент – „Лиланд-Гифърд“, превърнала се в един от колосите на американската индустрия. Българинът е автор на няколко ценни изобретения. Уникалното му изобретение за фино шлифоване не било патентовано, но се използвало – най-добрите оптически телескопи от 30-те години били шлифовани по този метод.

През 1917 г. патентовал силово предавателен ремъчен механизъм за металорежещи машини, ползван до днес в машиностроенето.

Любител на автомобилизма и пътешествията. Николов обичал автомобилите. Бил в близки отношения с американския изобретател и конструктор Хенри Лиланд, „чичо Хенри“, създал марките „Олдсмоби“, „Кадилак“ и „Линкълн“. През 1916 г. той проектирал за българина специален кадилак с много нововведения – седалките, например, можели да се свалят така, че купето да се превърне в спалня. Бил неуморим пътешественик – обиколил тихоокеанското крайбрежие на САЩ, Канада и Мексико, Карибите, Южна Америка, Средиземноморието. Една от най-интересните му експедиции била до Гренландия, Шпицберген, Исландия и Лапландия, за която направил филм, имащ голям успех.

Активен гражданин и щедър дарител. Предприемчивият индустриалец бил много уважаван гражданин, работел за редица каузи. Казвал: „Човекът, който печели най-много, е този, който трябва да служи най-добре. Доволна личност трябва да е тази, която да получи най-много от живота и най-много да му даде“. В Пътнам купил лятна и изградил летище, създал радиостанция, дарил терен за изграждането на водния резервоар, финансирал църкви и болници, помагал на всеки, който се борел за нещо, но малко не му достигало, за да успее. Бил член на Търговската камара. Участниците в борбата били очаровани, когато след едно заседание Събо Николов им изпял българска народна песен. Бил избран за попечител на Академията за математика и наука в Устър. За Занаятчийското училище в града учредил ежегодната награда „Събо Николов“, която се връчва до днес.

Заради крупното си дарение на Устърския политехнически институт бил удостоен със званието „Президент основател“ – почетна титла, давана на дарители, дали над 100 хиляди долара /няколко милиона днешни/. В имението си Николов редовно организирил благотворителни приеми с участието на индустриалци, посланици, политици. Той бил съпричастен и с борбата срещу нацизма. На английската армия подарил няколко от най-ценните мощни бинокъла от колекцията си. В интервю признал: „Имах чувството, че ми вадят зъб. Но прецених, че там ще са по-полезни“.

Ротарианец. През 1915 г. бил приет за член на Ротари клуб – Устър – само 10 години след основаването му и 18 години преди появата на първия български Ротари клуб в София. Така станал първият българин ротарианец. По-късно бил президент на Ротари клуба в Пътнам, представлявал го на 25-ата юбилейна конвенция на Ротари интернешъ-

нъл в Чикаго, 1930 г. Помагал за развитието и популяризирането на ротарианството у нас.

За България. Събо Николов бил изключителен патриот. Няколко пъти си е идвал в България, до края на живота си й служил с каквото може. Тъй като бил много скромен, много от добрите му дела остават незабелязани.

Осигурявал стипендии на талант-

ни в Германия. Платил обучението и на двама инженери, единият от които участвал в изграждането на Съдебната палата в София.

През 1929 г. прибавил свои средства – около 3000 долара /днешни около 100 хиляди/ към дарението на фондация „Рокфелер“ за изграждане на лаборатория за растителна защита към Агрономическия факултет в София. Дарил и 250 хиляди

лева за изграждането на вегетационна къща.

Николов основал собствена фондация и използвал всяка възможност, за да включи България в програмите й, лобирайки и пред други американски фондации.

За болницата в Панагюрище. За нея той не пестял усилия и средства. С негови пари през 20-те и 30-те години на миналия век били изградени и оборудвани хирургичното и гинекологичното отделение. Купувал апаратура, легла, постелъчен инвентар, работно облекло за персонала. Закупената от него дезинфекционна машина била ползвана до 1979 г.

През 1947 г. учредил в завещанието си пожизнен фонд за болничното заведение, който ежегодно нараства. Съгласно волята му, основната сума от десетки хиляди долара, не може да се тегли. Болницата, независимо дали е държавна или частна, може да ползва само лихвите и дивидентите. С тях тя подпомага дейността си до днес. Доставка стават чрез Лайф фонд – Масачузетс. Списъкът на закупеното през годините с пари по фонда „Събо Николов“ скъпо и модерно оборудване е изключително дълъг.

Събо Николов умира през 1957 г. на 77 години в САЩ. Погребан е във фамилната гробница на семейство Дърфи в Пътнам.

От 2000 г. до 2016 г. построената нова Общинска болница в Панагюрище носи името на дарителя. От 2014 г. болницата е частна.

Паметта. Дълго време панагюрци не знаели за тези дарения, както и името на дарителя. Някои лекари спомнавали само, че „болницата получава всяка година долари от някакъв американец“.

В по-ново време паметта за голямата благодетел е увековечена. През 2005 г. местният Ротари клуб му издига паметник в градския парк. Клубът е инициатор и за издаването в края на 2024 г. на биографичната книга „Събо Николов: първият българин ротарианец“. Неин автор е летописецът на българската ротарианска организация Цвятко Кадийски-син. Помагат му и много панагюрци. След премиерата в София книгата е представена в Панагюрище и в други градове.

Изданиято съдържа многобройни факти, изследвания, документи и снимки, предоставени и от различни институции в САЩ. По молба на културния аташе на посолството на САЩ у нас – Ерик Бразил, информация за Събо Николов е предоставена за сайта на посолството. За първия българин ротарианец, голям патриот и добротворец, се подготвя и филм.

Мария Рашкова

Rotary Ротари Интернешънъл е доброволческа хуманитарна неправителствена организация със седалище в Чикаго, САЩ. Основана е през 1905 г. В днешно време включва повече от 32 000 клуба в над 200 страни, в които членуват над 1,2 милиона ротарианци. Мотото на Ротари е „За безкористна служба“. Първият Ротари клуб в България е основан в София през 1933 г. След 1940 г. ротарианството у нас е забранено, възстановено е през 1990 г. Днес клубове на Ротари има в над 90 български града. Ротари клуб в Казанлък е създаден през 1994 г.

Сирачето от Панагюрище. Събо Николов е роден през 1870 г. в Панагюрище в бедното семейство на местния кацар Никола Червенушев и Гана Шондева – образована жена, която била сред основателите на Евангелската църква в града, помагала за ограмотвяването на жените. Имал брат, за когото нищо не се знае. Родителите му се разделили, когато Събо бил на 1 година, а когато станал на 6, баща му загинал в Априлското въстание. Момчето започнало да работи – станало говедарче, после чиракувало във фурна. След това Събо станал слуга в Пловдив – в дома на американския мисионер Джордж Марш, след което – прислужник на пастора д-р Слийпър в Американския колеж в Самоков. Бил трудолюбив и ученолюбив младеж, сам научил английски и френски език.

В САЩ. Американският вестник „Уорчестър Хералд“, в статия от

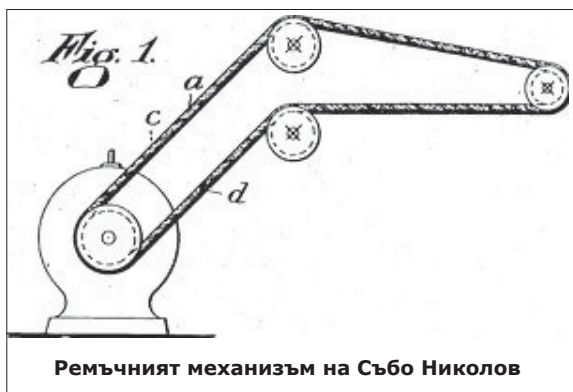
Обещал да му помогне да започне нов живот в Устър, родният град на проповедника.

Там младият панагюрец постъпил в текстилна фабрика. Искал да се научи да прави вълнени платове и да създаде подобна фабрика в Самоков. Собственикът много го харесал, подарил му една книга за дизайн на облекла и го посъветвал да учи. Събо се записал във вечерно училище, после учил машиностроене в Политехническият институт, едно от най-старите висши технически учебни заведения. За да се издържа, продавал книги. На 27 години бил вече инженер. В годишника на института от 1897 г. за него пише: „Ние не познаваме други българи, но, ако сънародниците му са като него, то значи, че българите са много добри хора“.

След като завършил, Събо Николов работил в една компания, която го изпратила в павилиона си на Световното изложение в Париж.

Грейс. През 1900 г., на 30 години, той сключил брак с 28-годишната детска учителка Грейс Дърфи. Преместили се в родния й град Пътнам. Грейс била интелигентна девойка – една от първите жени, активно участващи

в политиката, кандидатка за конгреса от Републиканската партия. Тя е пряка потомка на пилигрима Томас Дърфи, пристигнал с кораба „Мейфлауър“ в Нова Англия през 1620 г., и на борците от Американската революция, завършила през 1776 г. с Декларацията за независимост. Името на Събо Николов, като част от семейството, е единственото българско име, фигуриращо в основополагащия за историята на САЩ

Ремъчният механизъм на Събо Николов

1939 г. под заглавие „Българско момче прави тук милиони“, съобщава: „Едно тихо ученолюбиво 19-годишно момче дойде от България в Америка с намерение да прави богатство. Неговото име е Събо Николов“. За да се стигне до тази публикация, българинът изминал дълъг и труден път.

През 1887 г. д-р Слийпър, с жена си и трите си деца, решил да се върне в САЩ. И предложил на 17-годишния Събо да тръгне с тях.

Издателски съвет: Николай Ибушев, Владимир Чучумишев, Янко Запрянов, Добрин Драгнев, Петя Папазова, Иван Иванов.

Редколегия: Юлия Младенова - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Димитър Бахчеванов, Невена Атанасова, Искра Буюклиева, Венко Юнаков. Със съдействието на КНСБ и КТ „Подкрепа“ в „Арсенал“ АД.

За връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“: Юлия Младенова: 0882 98 70 14, e-mail: julia_mladenova@abv.bg, главен редактор;

Диана Рамналиева, e-mail: d.ramnalieva@gmail.com; Мария Рашкова: 0882 98 70 12, mvrashkova@abv.bg; Димитър Бахчеванов: 0888 21 01 00